

**การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2562**
**LEARNING MANAGEMENT FOR MULTI-INTELLIGENCE DEVELOPMENT FOR EARLY
CHILDHOOD STUDENTS IN THE KAMPHAENG PHET ELEMENTARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE, ACADEMIC YEAR 2019**

สรุณธร ฉันทวรภาพ^{*1}, บัวพรรณ คำเฉลา² และ ดร.วีรพงษ์ สุทวัน³

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์, วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

^{2,3}อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

^{*}ผู้รับผิดชอบบทความ : Saruntorn1@hotmail.com

Saruntorn Chantavorapap^{*1}, Buaphan Khamchalour² and Dr.Veerapong Suthawan³

¹Lecturer of program in childhood, Faculty of Education Administration,
Northern College

^{2,3}Lecturer of program in Business Computer, Faculty of Business Administration,
Northern College

^{*}Corresponding author: Saruntorn1@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการและผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ในช่วงการทดลองสูงชัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้และแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้านพหุปัญญาอยู่ในระดับมาก และมีกระบวนการพัฒนางานที่หลากหลาย ที่เอื้อต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาและมีผลปรากฏที่ดีต่อครู นักเรียน และผู้ปกครอง 2) ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความรู้เกี่ยวกับพหุปัญญา ร้อยละ 86.00 3) ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาอยู่ในระดับมาก และมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา 4) ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย มีบทบาทในการสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ ความถนัด ความสนใจ

Received : 12 August 2020

Revised : 11 September 2020

Accepted : 27 November 2020

Online publication date : 30 December 2020

5) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ส่วนใหญ่ มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูงทุกด้าน 6) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูงทุกรายการ

คำสำคัญ : พหุปัญญา / การจัดการเรียนรู้ / เด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were to study guidelines and learning management results for the development of multiple intelligence for teacher students. Under the Office of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Using a multiple-intelligence model. Using a multi-intelligence model for higher experimental learning. The sample group used in this study comprised boys and girls aged between 5-6 years old who studied in kindergarten 2, in the second semester of the academic year 2020, The tools used in this research By using the multi-intelligence model for learning and observing the multi-intelligence ability with The statistics used for data analysis are median, standard deviation and test statistics.

The results of the research showed that 1) Educational institution administrators had a high level of understanding of multidisciplinary activities and developed various tasks that were conducive to support learning management for the development of multiple intelligences and good results for teachers, students and parents. 2) 86.00% of primary school teachers have knowledge about multiple intelligences. 3) Teachers at early childhood have knowledge and understanding Learning management for the development of multiple levels of intelligence was at a high level. And there is a process for organizing appropriate teaching and learning activities According to the learning management guidelines for the development of multiple intelligences. 4) Parents of preschool students play a role in supporting students to develop themselves naturally, aptitude, and interest. 5) Most kindergarten students in year 2 have a high level of development in all aspects. 6) Kindergarten students in Year 2 have multiple intellectual abilities in High level all items.

Keywords: Multiple intelligence / Learning management / Childhood

บทนำ

การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่พึงปรารถนา จำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม มีสุขภาพพลานามัยที่ดี และมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาต้องเพิ่มสมรรถภาพของคนไทยให้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง รู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้คนประสบความสำเร็จดังกล่าวได้ (สมศักดิ์ สินธุระเวช, 2542 : 5-6)

การที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ (perception) โดยสมองจะเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และรับรู้ ความจำ ความนึกคิด และการทำงานของสมองจะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา (พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์, 2544 : 5-7) ซึ่งสมองของมนุษย์แบ่งออกเป็น 2 ซีก ได้แก่ ซีกซ้าย และซีกขวา โดยซีกขวาจะรับผิดชอบการเรียนรู้ด้านอารมณ์ (emotional) และความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) รวมทั้งความรัก ความเมตตา รวมถึงสัญชาตญาณและลางสังหรณ์ต่างๆ ส่วนสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ควบคุมสิ่งที่เป็นเหตุเป็นผล เป็นตรรกะ (logic) เป็นความคิดแบบเหตุผลแยกแยะ (analytical) เชิงวิเคราะห์ (ยุดา รักไทย, 2542 : 20) ศักยภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาอย่างสอดคล้องประสานกัน ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นองค์รวมจะต้องพัฒนาด้านซ้ายและด้านขวาเท่าๆกัน เพื่อให้เกิดความสมดุลและผสมผสาน ทำให้เกิดความพร้อมทุกๆด้าน รู้จักการเรียนรู้ คิดเป็นระบบ รู้จักแก้ปัญหา และรับฟังความคิดเห็น ทำให้ได้เด็กที่สมบูรณ์แบบ (สมศักดิ์ สินธุระเวช, 2544 : 1)

การพัฒนาคุณภาพตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาที่เป็นแนวทางใหม่อีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบได้ ดังที่ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Gardner. 1987, 1993, 1999 ; อ้างถึงในเยาวพา เตชะคุปต์, 2544 : 15 -19) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ศึกษาถึงศักยภาพและความถนัดของคนได้อธิบายว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (theory of multiple intelligence) เป็นทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับสติปัญญาและการทำงานของมนุษย์ เขาเชื่อว่า สติปัญญา คือ ความสามารถทางชีวภาพซึ่งแต่ละคนแสดงออกโดยผสมผสานระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และเขาก็เชื่อว่า และเขาก็เชื่อว่าสติปัญญาเป็นโครงสร้างทางชีวจิตวิทยา (biopsychology) ซึ่งจะเป็นตัวสร้างแหล่งความคิดของเรา และจะส่งผลต่อเนื้อหาแต่ละด้าน คนทั่วไปจะมีสติปัญญาหลายด้าน โดยแต่ละด้านจะขึ้นอยู่กับความสามารถที่แสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ได้แก่ สติปัญญาด้านภาษา (linguistic intelligence) สติปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (logic/mathematical intelligence) สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (spatial intelligence) สติปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (bodily-kinesthetic intelligence) สติปัญญาด้านดนตรีและจังหวะ (musical intelligence) สติปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal intelligence) สติปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence) สติปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (naturalist intelligence) ซึ่งการ์ดเนอร์ เชื่อว่าแม้ว่าแต่ละคนจะมีสติปัญญาแต่ละด้านเท่า ๆ กัน แต่ก็สามารถพัฒนาได้

ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้ มีความสามารถหลายๆด้านตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ได้เป็นการที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนที่คำนึงถึงศักยภาพของแต่ละบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันเป็นหลักสำคัญ และการส่งเสริมความสามารถของ

ผู้เรียนตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญานั้น เยาวพา เดชะคุปต์ (2544 : 26-27) ได้พัฒนารูปแบบของพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการ 5 ขั้นตอนได้แก่ผู้เรียน เรียนรู้โดยการปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Cooperative) ผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรม (Analysis) ผู้เรียนสามารถสรุปกิจกรรม (Conclusion) หรือสามารถสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ได้และผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ (Application) ใช้ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งรูปแบบหกปัญญาดังกล่าวสามารถนำมาเป็นวิธีการในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ได้กำหนดไว้ว่าศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

จากเหตุผลและความต้องการพัฒนาของครูแกนนำดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรจึงให้ความสนใจในด้านของเด็กปฐมวัย ที่จะพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา สำหรับนักเรียนในระดับปฐมวัย ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการศึกษาโดยได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นลำดับการศึกษา กระบวนการและผลการดำเนินการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรนี้ จึงเป็นรายงานกระบวนการและผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการและผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการวิจัย คือ ศึกษาผลการดำเนินการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย 15 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 400 คน

ขอบเขตด้านเวลา ภาคเรียน 1-2 ปีการศึกษา 2562 รวม 20 สัปดาห์ วันละ 1 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินและแบบทดสอบ 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยเป็นแบบประเมินในลักษณะจัดอันดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ 4 3 2 1 และแบบปลายเปิดเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับพหุปัญญาของครูผู้สอนระดับปฐมวัยแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย เป็นแบบประเมินในลักษณะจัดอันดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ 4 3 2 1 และแบบปลายเปิดเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของครูผู้สอน

ตอนที่ 4 แบบประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย ของผู้ปกครองนักเรียนแบบปลายเปิด แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสำคัญ

ตอนที่ 5 แบบประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบประเมินในลักษณะจัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ 2 1 0

ตอนที่ 6 แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบประเมินในลักษณะ จัดอันดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ 2 1 0

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้านพหุปัญญาอยู่ในระดับมากและมีกระบวนการพัฒนางานที่หลากหลาย ที่เอื้อต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาและมีผลปรากฏที่ดีต่อครู นักเรียน และผู้ปกครอง
2. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีความรู้เกี่ยวกับพหุปัญญาร้อยละ 86.00
3. ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาอยู่ในระดับมาก และมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา
4. ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย มีบทบาทในการสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ ความถนัด ความสนใจ

5. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ส่วนใหญ่ มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูงทุกด้าน
6. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูงทุกรายการ

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษากระบวนการและผลการดำเนินการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารศึกษา มีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจด้านพหุปัญญาสำหรับ นักเรียน ปฐมวัย เช่น ความรู้ความเข้าใจการทดสอบคัดแยกผู้เข้าเรียน การจัดทำแผนการเรียนรู้ การออกแบบใบงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพเพื่อพัฒนาตามพหุปัญญา การวางแผนดำเนินกิจกรรม การพัฒนาพหุปัญญา การเลือกเรื่องและแหล่งเรียนรู้ การประเมินผู้เรียน รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในการนิเทศครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านพหุปัญญา ซึ่งความรู้ความเข้าใจดังกล่าวอยู่ในระดับมาก นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่ในการบริหาร วิชาการ พัฒนาบุคลากร ติดตามนิเทศงาน รวมถึงความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งต้องการให้ปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนารูเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ ได้ตระหนักในบทบาทนี้เป็นอย่างดี และจากกระแสการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ตามแนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้บริหารและครูมีความสนใจที่จะพัฒนาตนเอง ให้สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถนิเทศเพื่อนร่วมงานได้จากกระบวนการของกิจกรรมนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรเชิงปฏิบัติการ ปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้และพัฒนา (In/on the Job training) จัดเอกสารให้ได้ศึกษา มีกิจกรรมประชุมชี้แจง ให้โอกาสลงไปปฏิบัติเรียนรู้ร่วมกัน และปรับปรุงงานตลอดเวลา กระบวนการเรียนรู้เช่นนี้ สอดคล้องกับหลักการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาศักยภาพ ที่เยาวพา เตชะคุปต์ (2544 : 6-7) ได้พัฒนาขึ้นมา 5 ขั้น (ACACA) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Cooperation) การวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) และการนำไปใช้ (Application)

นอกจากนี้ ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ บังอร เสรีรัตน์ (2543 : 133-140) ได้กล่าวถึงหลักการและแนวคิดในการพหุปัญญา ว่าการสนับสนุนในการนำรูปแบบและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพหุปัญญาไปใช้ ซึ่งต้องเตรียมการในเรื่องความรู้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทักษะการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการนิเทศช่วยเหลือการปรับเปลี่ยนระบบบริหาร และเงื่อนไขบางประการเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การที่ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ด้านพหุปัญญา จะสามารถนิเทศช่วยเหลือครูเพื่อการจัดการกิจกรรมนี้ จะกระตุ้นเสริมแรงได้ถูกทางผู้บริหารจะมีภาพของงานตลอดแนวในการบริหาร รวมทั้งสามารถสนับสนุนสิ่งที่จะเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น สื่อ หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

2. โรงเรียนมีการจัดการที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น การทำความเข้าใจ ผู้ปกครอง การประชุมครู การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ การนิเทศภายใน การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเชิญวิทยากรภายนอกมาเสริมความรู้ให้กับครู ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์

จัดทำจดหมายข่าว รายงานผลการพัฒนานักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ จัดกิจกรรมเวทีหนุนช่วยคนเก่ง จัดทำแผ่นพับ ใบปลิว ให้ความรู้พหุปัญญาแก่ผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมที่หลากหลายเช่นนี้ เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านพหุปัญญาตามแนวทางที่กำหนด บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ร่วมกัน ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ครูได้รับการนิเทศที่เหมาะสม จะเป็นการเสริมแรงในการปฏิบัติงาน จากกระบวนการที่โรงเรียนได้ดำเนินการเป็นตัวกระตุ้นส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เป็นตัวช่วยกระตุ้นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาของพหุปัญญา ดัง อารี สันหลวี (2543 : 13) ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพหุปัญญา ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมจากครอบครัวที่ดี การได้ครูที่ดี การได้อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

3. จากการดำเนินกิจกรรมที่มีผลที่เป็นองค์ความรู้ที่โรงเรียนค้นพบว่า ครูมีความสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ครูผู้จัดแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันมากขึ้น ครูมีขวัญกำลังใจมากขึ้น ซึ่งผลปรากฏดังกล่าวเป็นผลจากกระบวนการพัฒนาบุคลากรครูโดยการปฏิบัติ ซึ่งมีการปฏิบัติควบคู่กับการพัฒนาปรับปรุง ประเมินตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากนี้ก็เป็นผลจากกระบวนการนิเทศทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนเป็นกระบวนการนิเทศเชิงกลยาณมิตร เป็นการนิเทศเชิงร่วมคิดร่วมทำปรับปรุง ทำให้เกิดการพัฒนาค้น พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจ นอกจากนี้ โรงเรียนยังพบว่านักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละคน นักเรียนได้รับความสุขจากการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรักต่อครูผู้สอนและโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนพร้อมกันที่จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้น

จากผลที่ปรากฏ จากการดำเนินกิจกรรมนี้ต่อนักเรียนดังกล่าวมีความสอดคล้องกันกับกรมวิชาการ (2540 : 23-24) ได้อธิบายถึงหลักการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยว่า กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน การจัดกิจกรรมมีทั้งกิจกรรมให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดควรมีสมดุลคือมีทั้งกิจกรรมในห้องเรียน และนอกห้องเรียน กิจกรรมเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่ได้กรีเริ่มและครีเริ่ม การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านพหุปัญญา คือ การพัฒนาความสามารถ ความถนัดตามธรรมชาติตนเอง ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายดังกล่าวทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ มีความสุข รักครู รักโรงเรียน

4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพหุปัญญาของครูผู้สอนระดับปฐมวัยรวมทั้งระดับความรู้ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้ สูงขึ้นมากกว่าก่อน ได้ร่วมกิจกรรมการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องพหุปัญญา ได้จัดทำเป็นข้อทดสอบ ได้วัดความรู้ด้านพหุปัญญาตามแนวคิดของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) และได้ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เป็นระดับความรู้ จากการวัดความรู้ทั้งสองลักษณะ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นความรู้ ความเข้าใจที่ครูรับรู้จากการเรียนรู้มาก่อน และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมนี้ ได้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ศึกษาจากเอกสาร และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.2542 เชื่อมโยงกับแนวคิดด้าน พหุปัญญา และการปรับยุคทัศน์ด้านพหุปัญญาไปเป็นกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และความถนัดตามศักยภาพตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่ง บังอร เสรีรัตน์ (2544 : 90) กล่าวว่าพหุปัญญาไม่ใช่วิธีสอนแต่เป็นแนวทางในการพัฒนาคนให้เจริญสูงสุดตามศักยภาพ และสามารถนำวิธีสอนต่างๆ มาใช้ได้ แต่ต้องใช้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง นอกจากนั้น บังอร เสรีรัตน์ ยังกล่าวว่าการนำพหุปัญญาเข้าสู่ห้องเรียนทำได้อย่างอิสระและมีหลายลักษณะ แต่ละลักษณะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่แตกต่าง จากกระบวนการพัฒนาครูในรูปแบบของการปฏิบัติ เรียนรู้ แลกเปลี่ยน มีกิจกรรมนิเทศเป็นระยะ ๆ ส่งผลต่อครูด้านความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

5. ผู้ปกครองนักเรียน ระดับปฐมวัย สนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ ความถนัด ความสนใจ ซึ่งผู้ปกครองส่วนมากจะสนับสนุนให้นักเรียนได้ รับประทานอาหารและ เครื่องดื่มที่มีคุณภาพ ได้พาไปเรียนรู้จากสถานที่และของจริง จัดหาอุปกรณ์ของเล่นให้ ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ เลือกรายการโทรทัศน์ หรือจัดหาวิดีโอที่ลูกสนใจให้ดู ให้ความร่วมมือ กับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนที่ลูกเกี่ยวข้อง จัดหาอุปกรณ์หนังสือ ส่งเสริมการดู การวาด การ เขียน ส่งเสริมการเล่นดนตรี ให้โอกาสได้เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ให้ช่วยดูแลต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และ สิ่งของอื่น ๆ เป็นต้น

การส่งเสริม สนับสนุน ของผู้ปกครองดังกล่าว เป็นผลจากความรู้ความเข้าใจด้านการ พัฒนาการของผู้เรียนด้านพหุปัญญา จากการประชุมทำความเข้าใจ จากเอกสารหรือสารของ โรงเรียนถึงผู้ปกครอง หรือการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของผู้ปกครอง การสนับสนุนของผู้ปกครองแต่ละคน และแต่ละโรงเรียน เป็นการสนับสนุนที่จะเด็กในปกครองได้เรียนรู้และมีโอกาสพัฒนา ตนเองตามศักยภาพ ดังที่ บังอร เสรีรัตน์ (2544 : 86) ที่กล่าวว่า โรงเรียนควรทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครอง พ่อแม่ให้เข้าใจแนวคิดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาที่ครู จัดให้กับผู้เรียน ครูควรขอความร่วมมือ ขอให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ รวมทั้งการร่วมรับข้อมูล ร่วมเป็นวิทยากร ให้นักเรียนที่ออกไปศึกษานอกสถานที่และร่วมประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 3-4) ที่กล่าวว่า การอบรมดูแลเลี้ยงเด็ก เด็กควรได้รับการดูแลเลี้ยงดูและดูแลอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับประทาน อาหารที่มีประโยชน์ ได้พักผ่อนเพียงพอ เล่นและออกกำลังกาย ขับถ่ายเป็นเวลา รู้จักช่วยเหลือ ตนเอง รักษาความสะอาดของร่างกาย และอวัยวะร่างกายให้ปลอดภัย อบรมให้มีระเบียบในการ เก็บสิ่งของเครื่องใช้และเครื่องเล่น การปลูกฝังให้เด็กเป็นผู้มีอุปนิสัยที่ดีนั้นต้องได้รับการสนับสนุน ดูแลจากผู้ปกครอง โดยอาศัยการฝึกและปฏิบัติจริง อยากให้เด็กมีความเมตตา กรุณา ก็จัดกิจกรรม ให้เด็กเลี้ยงสัตว์ ให้อาหารสัตว์ ต้องการให้เด็กรักธรรมชาติ ก็ให้ปลูกต้นไม้รดน้ำต้นไม้ เป็นต้น

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในปกครองของผู้ปกครองแต่ละโรงเรียนพบว่า นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถจำแนกความสนใจได้ และมีพื้นฐานเอื้อต่อการ พัฒนาด้านพหุปัญญา เช่น พฤติกรรมเป็นคนช่างสงสัย ชักถาม อยากรู้ อยากเห็น ชอบการขีด เขียน การวาดระบายสี อยากทำกิจกรรมด้วยตนเอง ชอบการแสดงออก ชอบเล่นบทบาทสมมติ

หรือเล่นตามลำพัง ชอบเล่นเกมส์ ต่อรูปภาพ ต่อบล็อก ชอบคุยเป็นเรื่องราว เป็นต้น ซึ่งพื้นฐานของนักเรียนในลักษณะดังกล่าว เป็นพื้นฐานหรือลักษณะด้านพุทธิปัญญา ซึ่งเกิดเองจากธรรมชาติจากสิ่งแวดล้อมหรือจากการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสม ดัง นัยพินิจ คชภักดี (2534 : 9-4) ได้อธิบายว่า สมอเป็นอวัยวะที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ไปกระตุ้นเร่งเร้าการเจริญเติบโตให้มาก ขบวนการกระตุ้น เร่งเร้าเหล่านี้เกิดขึ้นตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์มารดา จนกระทั่ง 6 ขวบแรก

นอกจากนั้น สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์ และคณาพร คมสัน (2544 : 8-30) ได้อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในด้านต่างๆ ตามทฤษฎีพุทธิปัญญาไว้ทั้ง 8 เรื่อง ซึ่งลักษณะที่บรรยายไว้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ผู้ปกครองได้พบจากข้อมูลพฤติกรรมที่สรุปได้จากการสังเกตของผู้ปกครอง พฤติกรรมของนักเรียนที่ปรากฏบางส่วนส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการการจัดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ได้รับการพัฒนาสนับสนุน ดูแลที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมตามแนวทางของกรมวิชาการ (2541 : 9-10) ที่เสนอแนะการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนปฐมวัย ไว้หลายประการ เช่น จัดกิจกรรมให้ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก โดยองค์รวม จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนองความต้องการความสนใจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

ดังนั้น การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามแนวทางพุทธิปัญญา จึงเป็นการพัฒนาจากบทเรียนและวิธีสอนที่หลากหลาย ดัง บังอร เสรีรัตน์ (2544 : 90) ที่กล่าวว่าพุทธิปัญญาไม่ใช่วิธีสอนแต่เป็นแนวทางในการพัฒนาคนให้เจริญสูงสุดตามศักยภาพ กิจกรรม แนวคิดแนวทางที่หลากหลาย สามารถนำวิธีสอนต่างๆ มาใช้ได้ แต่ต้องให้เหมาะสมและถูกต้อง

พัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับดีทั้งร่างกาย ด้านจิตใจอารมณ์และสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องที่เกิดจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และครูผู้สอนได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพุทธิปัญญาที่สร้างขึ้น และร่วมกันนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงส่งผลให้พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจอารมณ์และสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับดี ดังที่ ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และบังอร เสรีรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่า ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพุทธิปัญญาซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถเด่นและพัฒนาความสามารถรอบด้านของนักเรียนทุกคน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเด่นชัดทั้งความสามารถเด่น และความสามารถด้านอื่นๆ ทุกด้าน และยิ่งไปกว่านั้นยังพบอย่างชัดเจนว่า การที่ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถเด่นด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษนั้น ไม่ได้ทำให้นักเรียนพัฒนาเฉพาะความสามารถเด่นด้านนั้นเท่านั้น แต่ความสามารถด้านอื่นที่เกี่ยวข้องจะพัฒนาด้วยส่วนสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 12) ได้กล่าวว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา หรือพัฒนาเด็กทั้งตัว หรือพัฒนารอบด้าน เพื่อสร้างเขาให้เป็นคนที่สมบูรณ์อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 7) ยังกล่าวว่า ครูผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก

ความสะดวกจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์และกิจกรรมที่ครูและเด็กมีส่วนร่วม โดยครูเป็นผู้สนับสนุนและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ ค้นพบตัวเองอย่างสนุกสนานในรูปแบบเล่นปนเรียน จึงจะทำให้พัฒนาการทุกด้านได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม

ความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาตามแนวทางที่ฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการ การใช้แนวทางจากเอกสาร แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาที่มอบให้ ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านพหุปัญญาทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ สันติศักดิ์ ผาผาย (2546 : 76) ที่ทำการวิจัย และพบว่าในช่วงการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นักเรียนมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ บังอร เสรีรักษ์ (2543 : 144) ที่ได้อธิบายไว้ว่าแนวคิดแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา คือ วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้นจึงอธิบายได้ว่า รูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนก่อนประถมศึกษา โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางที่สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนได้สูงขึ้นอย่างเด่นชัดทุกด้าน

นอกจากความสอดคล้องที่กล่าวแล้ว กระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่สูงขึ้นทุกด้าน ในกิจกรรมนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับพหุปัญญา ของผู้วิจัยหลายเรื่อง เช่น สวินเนย์ (1998 : 1909) สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์ และคณาพร คมสัน (2544 : บทคัดย่อ) เป็นต้น

จากรายงานกระบวนการและผลการดำเนินการตามแนวทางจากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยดังกล่าว แสดงข้อมูลชัดเจนแล้วว่า โรงเรียนมีกระบวนการสนับสนุนการพัฒนาด้านกิจกรรมการเรียนรู้ พหุปัญญา ที่หลากหลาย เหมาะสม ครุมีกระบวนการเตรียมการ กระบวนการทำงาน และกระบวนการวัดผลประเมิน เป็นระบบเอื้อต่อการจัดกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ผู้ปกครองมีบทบาทสนับสนุนในนักเรียนปกครองในบทบาทที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความสนใจ ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในสาระและกระบวนการจัดการการเรียนรู้ด้านพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย นักเรียนมีผลปรากฏด้านพัฒนาพหุปัญญาสูงขึ้นทุกด้าน ย่อมแสดงว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาตามขั้นตอนดังที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้บริหาร บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ปกครองสามารถสนับสนุนผู้เรียนได้เหมาะสม ครูสามารถจัดการเรียนตามแนวทางที่กำหนดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งกระบวนการทำงานรวมกันและองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมดนี้ สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีข้อมูลสนับสนุนเชิงประจักษ์

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา ของผู้เรียนระดับปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนที่ต่อเนื่องจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การพัฒนาความสามารถ ความสนใจตามธรรมชาติให้เต็มตามศักยภาพ และเพื่อส่งถ่ายให้นักเรียนได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่องเมื่อเขาเหล่านั้นได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
2. ครูผู้สอนและผู้ปกครอง พ่อแม่ ต้องประสานงานกันทุกรูปแบบ ที่จะส่งถ่ายข้อมูล พัฒนาการทุก ด้านซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมมือพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน การจัดการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้หลาย ๆ ลักษณะให้ เหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับลักษณะของการจัดการเรียนรู้ และข้อจำกัดที่มีอยู่ ที่จะ ทำให้การบริหารแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ ได้แสดงออกและได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อเสริมต่อพัฒนาด้านต่างๆ โดยเชิญผู้ปกครอง พ่อแม่ร่วมกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อสนับสนุนติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนระดับปฐมวัยมีความสามารถในด้านพหุปัญญาแต่ละด้าน
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือเด็กปัญญาเลิศ
3. ควรมีการศึกษาเฉพาะกรณีตามแนวทางของการพัฒนาพหุปัญญา จากบุคคลที่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของสังคมว่าได้รับการพัฒนาอย่างไร ตั้งแต่การเริ่มต้นเข้าเรียนจนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและประสบผลสำเร็จ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา** (อายุ 3-6 ปี) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- จินดา น้ำเจริญ. (2540). **การศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยแบบวางแผนปฏิบัติและทบทวน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรีพรรณ นิสสกา.(2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปกครองและพฤติกรรมการดูโทรทัศน์กับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเขตการศึกษา** 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ บังอร เสรีรัตน์. (2543). **รายงานผลการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

- ทัศนัย อุดมพันธ์. (2541). การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นัยพินิจ คชภักดี. (2534). พัฒนาสมองลูกให้ล้ำเลิศ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร :
บริษัทแพลน พลัสพิซซิง จำกัด.
- ปิยธิดา ขจรชัยกุล. (2536). ผลการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมัด
ใหญ่ของเด็กปฐมวัย อายุ 2-3 ปี ที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในชุมชน
แออัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2544). การพัฒนาหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. เอกสารการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “หุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก” สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ 25-27 ตุลาคม 2544.
- เยาวนา ดลเม้น. (2535). การศึกษาผลการการประสบการณ์จัดแบบบูรณาการณการกิจกรรม
เคลื่อนไหวและจังหวะกับกิจกรรมในวงกลมที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ยุดา รักไทย. (2542). การบริหารความเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : เอ็กเปอร์เน็ท.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. (2544). เอกสารการประชุมรองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา
ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมเขตการศึกษา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- อารี สันหลวี. (2543). หุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพมหานคร : แวนแกว
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพ
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สุปราณี ไกรวัตนุสสรณ์ และคณาพร คมสัน (2544). การศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษตาม
ทฤษฎีหุปัญญา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา.
โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์. รายงานการวิจัย. สมุทรสาคร
- กรมวิชาการ. (2541). รายงานการวิจัยการสำรวจความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนตามแนวการสอนของกรมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- บังอร เสรีรัตน์. (2544). เก่งหลากหลาย แนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหุปัญญา.
กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็น
ศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

สันติศักดิ์ ผาผาย. (2546). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Sweeney,D.EB. (1998). “Multiple intelligence profiles : Enhancing self-esteem
and improving academic achievement”. **Dissertation Abstracts
International**. 60(60). Pp 1909